หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

การบริโภคกาแฟของพยาบาลที่ทำงานเป็นกะ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางธมนวรรณ สะอ้าง

ปริญญา

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

ที่ปรึกษา

อาจารย์ นายแพทย์ กฤษฎิ์ ทองบรรจบ

บทคัดย่อ

การศึกษาภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคกาแฟของพยาบาลซึ่ง ทำงานเป็นกะและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคกาแฟกับผลกระทบต่อสุขภาพใน ด้านภาวะความดันโลหิตในกลุ่มตัวอย่างพยาบาลที่ทำงานเป็นกะ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เก็บข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การ ทดสอบไคสแควร์ การทดสอบที่และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 329 คน ร้อยละ 91.8 เป็นเพศหญิงร้อยละ 43.5 อยู่ในช่วงอายุ 22 - 29 ปี มีผู้คื่มกาแฟร้อยละ 60.7 เป็นการคื่มทุกวันร้อยละ 47.0 โดยพบว่าคื่มวันละ 1 แก้วต่อวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.7 ชนิดของกาแฟที่นิยมคื่มมากที่สุด ได้แก่ กาแฟสด (ร้อยละ 85.5) รองลงมาเป็นกาแฟซองสำเร็จรูป (3 in 1) (ร้อยละ 60.5) ปัจจัยที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการคื่ม กาแฟอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value<0.05) ได้แก่ อายุ เพศ ดัชนีมวลกาย และการมีโรคประจำตัว (ความคันโลหิตสูง, เบาหวาน และไขมันในเลือดสูง) พยาบาลที่คื่มกาแฟมีค่าเฉลี่ยความคันโลหิตทั้ง ชนิดบีบตัวและคลายตัวสูงกว่าพยาบาลที่ไม่คื่มกาแฟ แต่ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ระดับความคันโลหิต ได้แก่ ปริมาณการคื่มกาแฟ (แก้วต่อวัน) ดัชนีมวลกาย และอายุ โดยสามารถ ร่วมกันอธิบายความผันแปรของระดับความคันโลหิตชนิดบีบตัวและคลายตัวได้ร้อยละ 20.4 (R² = 0.204, p<0.001) และร้อยละ 18.7(R² = 0.187, p<0.001)ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญ

การบริโภคกาแฟไม่ได้เป็นปัจจัยเสี่ยงเพียงอย่างเดียวที่มีผลกระทบต่อระดับความดันโลหิต ใน กลุ่มพยาบาลที่ทำงานเป็นกะดังนั้นในการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงของบุคลากรกลุ่มนี้ จึงควร คำนึงถึงปัจจัยด้านอายุและดัชนีมวลกายร่วมด้วย **Independent Study Title** Coffee Consumption of Shift Worker in Nurse, Faculty of

Medicine, Chiang Mai University

Author Mrs. Tamonwan Saang

Degree Master of Public Health

Advisor Dr. Krid Thongbunjob, M.D.

ABSTRACT

This Cross-sectional study aimed to study behavior on coffee consumption among shift working nurses and the association to health impacts in relation to hypertension. The study samples were nurses at Faculty of Medicine, Chiang Mai University. Data were collection using self-administered questionnaire. Data analysis was done using descriptive statistics, Chi-square test, T test, and multiple linear regression.

The results showed that there were 329 Nurses participated in the study and 91.8% were female with 43.5% were aged between 22 - 29 years. There were 60.7 % of nurses drink coffee of which 47.0% drink every day and 40.7% had one cup per day.

The most favorite type of drinking was roasting coffee (85.5%) followed by instant 3 in 1 coffee (60.5%). The factors found to be significantly associated with coffee drinking were age, gender, BMI and having underlying diseases (hypertension, diabetes and dyslipidemia (p<0.05). Shift working nurses who drank coffee had higher mean systolic and diastolic level than these who did not with no significant difference. It was found that number of drinking per day (cups), BMI and age were predictors of blood pressure level and significantly explained 20.4% of the variance for systolic blood pressure ($R^2 = 0.204$, p<0.001) and 18.7% of variance for diastolic blood pressure ($R^2 = 0.187$, p<0.001) Coffee intake is not the only risk affecting blood pressure level among shift working nurses. Hypertension surveillance in this working group should also taking age and their BMI into consideration.